

ВЪЗРОЖДЕНСКАТА НИ ПРЕСА И МОДЕРНОСТТА **Преактуализира се проблемът за свръхфункциите/ дисфункциите на българската журналистиката**

Здравка Константинова

Журналистиката е сред ключовите фактори за модерността. Тя е израз, мярка, трансмисия и пр. на модерност. Българската преса прохода и възхода в първия етап на моренизацията ни - Възраждането. Симптоматично е, че във времето на късномодернисткото (или постмодернисткото) хаотизиране на ценности се заговори за „дигитално Възраждане“¹. Това е красноречива реакция в относително най-демократичната в момента сфера на публично изразяване - интернет.

Една от болезнените теми на съвременното общество (по света и у нас) е за ролята на журналистиката, на медиите². У нас обаче те като че ли по-скоро маргинализират отколкото модернизират.

Ще навляза в проблема през ракурса на функциите, свръхфункциите и дисфункциите на журналистиката, на медиите.

Струва ми се, че през този ракурс своеобразното дигитално Възраждане днес среща от две страни (на конструкцията и на деструкцията) един проблем. Навлизането в него би могло да бъде търсено и през „идеята за относителна синхронност в рамките на дълготрайния период (longue duree). Тя ни позволява не просто да опишем даден период като линейен низ от последователни развития, а като процес, диалогична природа. [...] Идеята за относителна синхронност в рамките на дълготрайния период, longue duree, изглежда особено плодотворна, без да пренебрегва важни аспекти на историческия анализ в по-кратка перспектива, каквито са последователното развитие, преносът, разпространението и др.“³

По време на Българското възраждане отклоняването на периодичния печат от присъщи му функции бихме могли да наречем свръхфункционалност.

Днес натоварването на журналистиката, на медиите с неприсъщи им функции води до дисфункционалност.

Сред присъщите на медиите функции са: информационна, образователна, развлекателна, идеологическа, културно-формираща, рекламно-справочна.

През Българското възраждане при липсата на трите национални власти четвъртата - българската журналистика - се стреми да ги компенсира, да изпълнява и техните функции, т.е. натоварва се със свръхфункции. Това е един от малкото